

slovensko misliti, varimo se nesamostavnih imen (abstracter Hauptwörter), ktere naš jezik delajo, da je nerazumljiv, neotesan, ptuj in neslovansk. V nemščini je lepo ako je mnogo imen poredama, po slovensko pa gerdo; upotrebluj za to rajši pridavnih imen (Beiwörter) postavim namesto: ta hiša ima 8 seženov *visokosti* in 16 *širokosti*, rêci: je 8 seženov *visoka* in 16 *široka*; glej *obilnost dobrote človeka!* rêci: glej *práv dober človek!* mesto: čudna *različnost rib morja*, rêci: čudno *različne morske ribe*; upotrebluj glagoljev (Zeitwörter) postavim mesto: *hišovanje peljati*, *zapersego storiti*, *se v beg podati*, rêci: *hišovati* (gospodariti, gospodiniti), *zaperseči*, *pobegniti*; upotrebluj prislov (Nebenwörter) postavim mesto: *iz tega vzroka*, *na tako višo*, rêci: *zato, tako*. Večkrat je že lepo po slovensko, ako le tiste samostavne imena izpustiš, postavim: das ist *ein Eigenthum* meiner *Person*, je moje; 6 *Stück Ochsen*, 6 volov; eine *unendliche Anzahl* Sterne, neizmerno zvezd; to je lepega *vungledanja* in dobrega *okusa*, rêci: to je lepo in dobro. Več ko je v kakim spisu nesamostavnih imén, slabši je slog, nerazumljivši je govor;

5. da bi naši bolj izobraženi domorodci, kteri premorejo, doutegnejo in veselje imajo, tudi kakih drugih slovanskih knjig ali časopisov si naročili in jih brali;

6. da bi nam naši pesniki po slovensko pesme zlagali, ne samo slovensko po besedah, temuč tudi po mislih; in ako kako pesmico prestaviti hočejo, da jo prestavijo iz kakega slovanskiga narečja v slovenščino; pesmi iz ptujega jezika poslovenjene so sicer po besedah slovenske, po mislih in po slogu pa večidel ptuje, ktere niso nam ne krop ne voda. Naj bi vsaki slovenski in v obče slovanski pesnik si preskerbel serbske narodne pesme, ktere je skupil in na svet izdal Vuk Štefanovič Karadžič; prva knjiga je izšla leta 1841, druga 1845, tretja 1846, in se dobé v Beču (Dunaju) pri gosp. Tirka et Comp. V teh pesmih se vidi, kaj je pesništvo slovansko; kaj tako izverstnega nimajo drugi narodi skazati. Te pesmi so že v mnoge evropejske jezike prestavljene in naj veči nemški pesnik Goethe se je serbsčine naučil, da jih je po serbsko brati mogel.*) Te pesme, in „narodne pesni ilirske, ki jih je skupil in na svet izdal Stanko Vraz v Zagrebu 1839, — in domorodno „pesmarico“ v Zagrebu izdano, in pesme: „Pervenci od gosp. Preradoviča, v Zadru 1846, naj bi vsaki naš pesnik ne samo prebral temuč prebiral. Domorodna „Pesmarica“ mu bode kazala kaj se mora peti, narode pesni pa, kako se mora peti;

7. da bi pisatelji naših Novic dragovoljno in radi kaj napisali, kar narodnost in narodno izobraževanje zadene, postavim od šolskega izpraševanja, kër nas to vselej razveseli, ako bi ravno le nektere besedice bile. Kdor piše od šolskega izpraševanja, da so kake bukvice delili, ali od kakega svetkovanja (Feierlichkeit), da je kdo kako lepo besedo prog-

*) Tudi naš slavni domorodec — glava vsih sedanjih nemških pesnikov — ki pod imenom „Anastazi Grün“ slovi po celi Evropi, prestavlja, kakor smo že lani oznanili, nar lepši narodne slovenske pesmi v nemški jezik in takó Nemce soznanuje z zakladi našiga pesništva. Práv bi tedej bilo, da bi mu vsak rodoljub, ki ima kaj narodnih pesem nabranih, in kterimu je za čast svoje domovine kej mar, nabero tacih pesem poslal. Kër pa „Anastazi Grün“ ni pravo imé slavniga pesnika, nej tisti, ki so imenovanimu gospodu kake pesmi namenili, jih nam pošljejo; z veseljem jih bomo sprejemali in jih njemu pošiljali. Na nadpis nej le postavijo tele besede: Za gospoda Anastazja Grüna.

Vredništvo.

voril (eine Rede gehalten), ali da so se pri gostii zdravice napivjale, ali da se je kaj zapelo, ali se je kak napis kam naredil, naj dobro pazi in ne pozabi pristaviti, ali je to bilo po slovensko ali ne. Tega smo naj bolj radovedni; ako se reče: bilo je po slovensko, prihaja nam spis že zavolj tega tako ljub in drag, kakor da bi bil s suhim srebram okovan in s čistim zlatam pozlačen.

(Konec sledi.)

Somnji v Šturji v Ipavi.

Po pervoljenji visoke c. k. dvornice na Dunaji 16. Grudna 1840 smo v Šturjo za vsako leto tri somnje dobili; kër jih pa zopet v pratiki 1847. leta *) pogrešamo, jih tukaj oznamimo: perviga na 1. dan Svečana — družiga v pondelj po beli nedelji in tretjiga v sredo po rožnikranski nedelji. — Šturja stoji poleg velike ceste in na meji prot Goriskim, torej je lepa prilika Krajncam in Laham, posebno kar živinsko kupčijo zadene. Ne rečemo, da bi dozdej vsak naših somnjev ravno práv obilno blaga in živine skazati mogel, gotovo pa je, da se prodajavci pri nas vselej hvalijo in zlast tisti goveje živine, ktero bližnji Lahi poberejo, da je kej. Torej povabimo še več bližnjih in dalnjih prodajavcov in kupcov nas obiskati.

Šturjani.

Urno kaj noviga?

(Sveti oče Papež) so 21. Grudna pretečeniga leta v skrivnim zboru 2 nova kardinala izvolili in več novih škofov posvetili, med temi tudi milostljiviga Teržaško-Kopriškiga škofa, gosp. gosp. dohtarja Jerneja Legata, ki bodo sedaj kmalo žkofijski sedež nastopili.

(Gospod Jožef Justín) dosluženi duhoven, rojeni v Radolci leta 1746, so umerli 4. Prosenca v Gradci, kjer so že več let stanovali, 100 let stari.

(Gospod Dr. Ljudevit Gaj), ako je gotovo, kar je „Ungar“ — nemški časopis v Pešti — oznanil, bo vse svoje posamesno natisnjene slovstvene dela sedaj skupej zbrane na svitlo dal.

Prislovice Štajarskih Slovincov.

Mladost je norost, starost je žalost. — Ki se med pleve méša, ga svinje pojejo. —

Današnjemu listu je perdjana posebna perloga.

*) Saj smo lani prosili za oznanilo in popravo somnjev lanjske pratike; zakaj pa se, dragi Šturjani! niste ob pravim časi oglasili? Vredništvo.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnju	
	9. Prosenca.		4. Prosenca.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače....	2	38	2	47
1 > » banaške...	2	51	2	54
1 > Turšice.....	1	30	1	49
1 > Soršice.....	—	—	2	—
1 > Rêzi.....	1	47	1	56
1 > Ječmena.....	1	20	1	30
1 > Prosa.....	1	19	1	22
1 > Ajde.....	1	14	1	16
1 > Ovsá.....	—	56	—	54

Cena prešičev v Krajnji — čez 2 centa 7 krajc. in pol, funt; pod 2 centama pa 6 krajc. in pol. — Špêh brez kože 17 gold. in 30 krajc., s kožo pa 17 gold. cent.